

Magnetogram ni avtoriziran!

**MAGNETOGRAM
POSLANSKIH VPRAŠANJ IN ODGOVOROV
PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
NA 8. REDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA**

Ljubljana, 19. november 2012

POSLANKA ALENKA PAVLIČ (PS): »Gospod predsednik Vlade, varčevanje nas pelje v uničevanje. Uničevanje države pa je nedopustno. Samo zagon gospodarstva in gospodarska rast lahko pomagata državnim financam na bolje, ljudem do boljših plač in novih delovnih mest. Razmere v Sloveniji se slabšajo, luči na koncu predora pa vsaj v prihodnjih mesecih še ne bomo ugledali. Slovenija ostaja med članicami EU z večjim poslabšanjem od začetka krize, tako navaja UMAR, 5. 10. 2012. Mednarodni denarni sklad je izrazil zaskrbljenost nad intenzivnostjo varčevanja v nekaterih razvitih ekonomijah in posvaril pred negativnimi posledicami, ki jih bo to imelo za rast svetovnega gospodarstva.

Generalna direktorica sklada je po koncu tretjega dne letnega zasedanja spregovorila o nujnosti omilitve varčevanja, rekoč da je veliko vlad pri sprejemanju strogih ukrepov sistematično podcenilo učinke fiskalne konsolidacije na rast nacionalnih gospodarstev. John Becker, avstrijski politolog in ekonomist, ki je v zadnjih treh desetletjih spremljal neoliberalni marš čez Latinsko Ameriko pa svari.

Varčevalni ukrepi niso pot iz krize. Nikoli in nikjer niso bili. Da ne delujejo, lahko vidimo danes v južni Evropi. Množične in usklajene demonstracije so nova kvaliteta. Demonstracije v Ljubljani so del evropske zgodbe. Parole, ki smo jim bili priča v soboto na shodu Slovencev proti načinu reševanja krize ne čudijo. Mladi želimo biti del rešitve ne problema. Za vas so odveč vsi, še celo otroci, ki hočejo jesti. Mladi smo vam zaupali svojo prihodnost, ne dovolite, da gredo naša srca drugam. Dosti vas imamo, opozarjajo upokojenci.

Gospod predsednik, kdaj nameravate, glede na opozorila iz Evrope in vseh pomembnih slovenskih gospodarstvenikov in ekonomistov spremeniti politiko zategovanja pasu v politiko dviga gospodarske rasti, dviga konkurenčnosti in odpiranja novih delovnih mest?«

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: »Hvala lepa. To, kar sprašujete, vlada že dela, vendar dela dve stvari istočasno. Se pravi, konsolidira javne finance in hkrati sprejema ukrepe, ki naj bi v prihodnosti omogočili večjo rast, opozorila mednarodnega denarnega sklada, ki ste jih citirali, v glavnem letijo na tiste države, ki so se s krizo spopadle pred tremi leti. Slovenija se pač ni. Pri nas tudi zelo težko govorimo o varčevanju, ker še ne varčujemo, spoštovana gospa. Mi se samo trudimo, da bi se manj zadolževali, kot smo se v preteklosti, se pa še vedno zadolžujemo,

in nič od tega, kar ustvarimo ne privarčujemo. Trudimo pa se, da bi bilo tega, kar več potrošimo kot ustvarimo čim manj. Deloma je vlada s tistimi prvimi ukrepi to uspela, deloma se še trudimo. Velik zalogaj nas čaka v prihodnjih dveh, najbrž tudi treh letih. Tako, da tukaj ne mešajte Slovenije, ki se je šele začela spopadati s krizo, s pravimi ukrepi v letošnjem letu ali Nemčija, ki je to nalogo recimo opravila v letu 2009. Tam so dejansko s privarčevanjem potem zagnali novo gospodarsko rast, pri nas pa bomo zelo veseli, ko bomo zagledali tisti dan, ko bomo lahko nekaj privarčevali. Se pravi, ko bomo nekaj več ustvarili od tega, kar damo za tekočo porabo in bomo tisto lahko tudi investirali. Poskušajte v svojem gospodinjstvu konec meseca, če zaslužite tisoč evrov in porabite tisoč evrov kaj investirati. Ne vem kaj bi rekli sosodje, če bi govorili zakaj nič ne investirate pri tisoč evrih, če porabite tisoč evrov za to, da plačate položnice in pokrijete še vse ostale stroške, pa še za tisto se morate nekaj zadolžiti.

Tako, da demagogija je zelo poceni, prodaja se na vseh koncih, vendar to ne ustvarja nove vrednosti. Slovenija ima omejeno število možnosti za to, da zažene gospodarsko rast, prej preden se sploh s tem resno soočimo je pač treba urediti hišo in zmanjšati to strmo naraščanje zadolževanja, ki smo mu bili priča v preteklih letih. Dva vira sta za nove investicije, kar predstavlja osnovo za rast in nova delovna mesta. Eno so evropska sredstva, ki jih je še nekaj neporabljenih in tukaj se vlada trudi na vse načine, da nadoknadi to zamudo. Ta teden bo tudi seja Evropske sveta kjer se bomo pogajali za nova sredstva v naslednji 7-letni finančni perspektivi do leta 2020. Upajmo, da bo vsaj nekaj tega tudi za Slovenijo, glede na trende, ki smo jih presegli v zadnjih letih. Ampak, ta sredstva so relativno omejena. Večji potencialni vir so tuje naložbe, za to pa da pridejo k nam investitorji in vložijo v naša podjetja ali začnejo programe na novo, pa potrebujejo spodbudno okolje. Vlada je naredila marsikaj v teh 7, 8 mesecih, da bi se to okolje izboljšalo. Slišali ste tudi izjave gospodarstvenikov, da okolje za investiranje v Sloveniji. Doslej še nikoli ni bilo tako ugodno, ko gre za formalne stvari. Kakšno je pa širše okolje, pa sami presodite. Zborovanje in demonstracije so legitimne, vendar pa dvomim, da so kakšni protesti, tako tisti po Evropi v sredo kot tisti v Sloveniji v soboto, spodbudili kakšnega tujega investitorja, da pride k nam in investira. Dvomim, da so spodbudili kakšnega domačega podjetnika, da več investira. Tako se je treba vprašati tudi o tovrstnih koristih, še posebej, če v istem nastopu poslušate obtožbe Vlade, ki je znižala davke gospodarstvu, hkrati pa pozive Vladi, naj nekaj naredi za to, da bo gospodarstvo lažje zadihalo.«

POSLANKA ALENKA PAVLIČ (PS): »Piše se leto 1991, država ni v vojni. Ko smo na vrhu potrebovali generala, da nas osvobodi. Evropa in Slovenija sta v ekonomski krizi. Potrebujemo gospodarstvenike, menedžerje, ki poznajo gospodarstvo in vejo, kako bodo rešili državo pred padanjem bonitetnih ocen in padanjem standarda slovenskega prebivalstva. Na vrhu slovenskega gospodarstva preteklo sredo na Brdu smo poslušali tiste, ki jim najbolj zaupamo in ki jih najbolj potrebujemo - gospodarstvenike. Slišali pa nismo tistega, kar ste vi zdajle povedali, ampak ravno obratno. Slišali smo: "Zavzemamo se za pravno državo. Zahtevamo boljše poslovno okolje," kar pomeni, da še ni. "Zahtevamo nov razvojni zagon, zagon investicij preko velikih infrastrukturnih projektov, podporo inovacijam, javno naročanje. Smo za odločno podporo izvozu." Gospodarstveniki govorijo eno, vaša Vlada pa počne ravno obratno. Zakaj? Ali ne želite, da zlezemo iz krize, ali pa enostavno ne znate, saj ste se v vašem prvem mandatu cedila med in mleko. Gospod predsednik, ali boste kljub vsemu ustregli zahtevam gospodarstvenikov in ali lahko potrdite, da boste s svojo vladno ekipo sledili tem ciljem?«

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: »Torej, zelo zanimivo je v istem poslanskem vprašanju slišati najprej podporo temu, kar je bilo rečeno v soboto na sindikalnih demonstracijah, in potem tudi podporo temu, kar je bilo rečeno na vrhu gospodarstva, čeprav je šlo v treh četrtinah za popolnoma diametralne stvari, tako tega ne bi niti komentiral.

Kar se tiče ukrepov, ki jih Vlada sprejema, nismo nikoli dejali, da bodo prijeli čez noč, to je nemogoče, tudi v boljših razmerah traja dlje časa. Tudi ne pravimo, da bo naslednje leto to že

vse drugače. Tisti, ki so danes glasni, bi mogoče morali biti glasni že pred trem leti, še toliko bolj, pa bi bilo marsikaj drugače. Zdaj je pač potrebne tudi nekaj potrpežljivosti, pa tudi malo zaupanja v to, da so slovenski ljudje sposobni, da znajo gospodariti, saj se je velik del gospodarstva prilagodilo krizi, da je hrbtenica slovenskega gospodarstva ne pet, šest velikih podjetij, ampak na tisoče, lahko bi rekli, na deset tisoče podjetnikov, malih in srednjih podjetij, ki so morali zategniti pas pred tremi leti, zato da so preživeli. Danes mnogi tudi ponovno zaposlujejo. Oni nadomeščajo tista izgubljena delovna mesta v panogah, ki so še vedno v krizi, in v podjetjih, ki še vedno propadajo, tako da brezposelnost stagnira. Če tega vitalnega dela slovenskega gospodarstva ne bi bilo, potem bi bile te številke bistveno slabše. In Vlada je večino ukrepov, ki jih je sprejela, namenila ravno tovrstnim spodbudam. Moram reči še to, da tudi leta 2007, ko je imela Slovenija rekordno gospodarsko rast, ko se je rekordno investiralo, smo še vedno slišali podobne zahteve, da je treba bolj pomagati izvoznikom, da je treba bolj spodbujati takšne in drugačne stvari. In to je pač normalno, vedno je lahko še bolje. Ampak ko govorimo o današnjem trenutku, pa je treba pogledati v naše javne blagajne, videti, koliko tam zberemo, in vedeti, da Vlada več od tega, kot zberemo, ne more razdeliti. Kar se tiče ostalih dveh možnosti, pa se pač trudimo po najboljših močeh, da bi dale tudi najboljše rezultate. Pričakujete pa, da se bosta med in mleko cedila v nekaj tednih po tem, ko tri leta nismo nič naredili.«

POSLANKA ALENKA PAVLIČ (PS): »Da preverjajo naše podpise, o ukradenih podpisih... Poslovno okolje se je močno poslabšalo, izgubljam delovna mesta, zapirate zdrava podjetja. Novega razvojnega zagona, investicij ni, pa kljub temu, čeprav ena milijarda sredstev evropskega denarja nas čaka v Evropi, o projektih pa ne duha in sluha... V skladu z 246. členom Poslovnika predlagam, da se opravi v Državnem zboru razprava o politiki vodenja gospodarstva, ki je bolj od politike vodenja gospodarsko uničevanja pravna in policijska diktatura. S tem načinom vodenja so poteptane vse pravice, ki jih zahteva družba.«

POSLANEC JANKO VEBER (PS): »Hvala za besedo. Lep pozdrav predsedniku Vlade in ekipi Vlade, ki je danes tu v Državnem zboru. Predsedniku Vlade želim postaviti vprašanje: Kakšni so načrti Vlade Republike Slovenije glede upravljanja z državnim premoženjem. To vprašanje postavljam zato, ker ugotavljamo, da je trenutno delujočih v nadzornem svetu Nove Ljubljanske banke šest članov od enajstih. Pri tem je potrebno poudariti, da so trije že tujci. Uprava Nove Ljubljanske banke pa je objavila v medijih sklic skupščine, kjer naj bi v decembru imenovala še dva tujca v nadzorni svet Nove ljubljanske banke. Pomeni, da bomo od šestih članov imeli pet tujcev v nadzornem svetu Nove ljubljanske banke. In seveda se nam postavlja vprašanje ali se to dela zato, ker vlada ne ve kaj bi počela z Novo ljubljansko banko, ki je hrbtenica slovenskega gospodarstva oziroma ali vendarle tukaj že ne gre za to, da se pripravlja vse za preprodajo naše banke in da pri tem ne gre za upravljanje s premoženjem, ampak bolj za preprodajo. Kot drugi primer, ki ga lahko zasledimo v tem obdobju, kjer imam občutek, da vlada ne pojasni kako želi ravnati z državnim premoženjem, je primer Elana. Evropska komisija je v svojem poročilu navedla, da naj bi šlo v primeru Elana za 10 milijonsko nedovoljeno pomoč države in je potreben odgovor tako s strani Elana kot tudi vlade ali oporeka takšni odločitvi Evropske komisije in ali bo vlada podprla Elan v tem smislu, da če bo že potrebno vrniti ta denar, da ga ne vrača v enem znesku, ampak se mogoče ta znesek lahko odloži v več obrokih na daljše obdobje.

In kot naslednji primer, ki ga ravno tako zasledimo v tem obdobju, je primer Cimos, od katerega je pa v Sloveniji odvisnih tam nekje okoli 3000 delovnih mest, gre namreč za najpomembnejšega dobavitelja v avtomobilski industriji, ki v Sloveniji ravno tako ne more delovati brez tega, da bi najemal kredite in tudi pri Cimosu gre za to ali mu bo dejansko omogočeno reprogramiranje tega kredita in ali bo tudi država šla zraven vsaj z 8 milijoni evrov dokapitalizacije, kar je nujno, da se to podjetje ohrani kot zdravo.

Zato vas predsednik sprašujem: Kakšni so načrti pri upravljanju državnega premoženja s strani Vlade Republike Slovenije? Hvala.«

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: »Hvala lepa. Če prav razumem sprašujete po teh treh primerih ali na splošno? Ja. Kar se tiče Elana se bo vlada verjetno pritožila. Kar se tiče Cimososa minister za gospodarstvo vlaga velike napore, da bi v okviru pooblastil, ki jih ima vlada, podjetju pomagali glede na število delovnih mest in tudi število perspektivnih programov v tem podjetju. Je pa tukaj ključna odločitev v rokah komercialnih bank.

Kar se tiče sicer politike podeljevanja gospodarskih pomoči, pa se mi zdi, da to opozorilo glede Elana ni zadnje, ki je prišlo s strani Evropske komisije, so najave, da so tudi nekatere druge državne pomoči podeljene v prejšnjem mandatu bile z vidika presoje evropskih institucij sporne in zaradi tega naših težav še ni konec. Tako, da nam nič ne pomaga, če damo 10 milijonov v Elan, ob tem 50 milijonov v Adrio, ob tem kršimo evropska pravila ali pa vsaj hodimo po robu, se potem pravdamo in enkrat, ko so časi še težji, ta denar plačujemo nazaj in dokončno potopimo kakšno podjetje. Tako, da s tega vidika je treba biti tudi zelo previden, ko se poziva na to, da se brez tehtnih premislekov in brez upoštevanja evropskega okvira in domače zakonodaje tukaj razpolaga s proračunskim denarjem, vendar pa je jasno, da bo država naredila vse, da zaščiti interese davkoplačevalcev in tudi interese teh podjetij, ni pa v primeru, če bomo sprožili tožbo oziroma ko jo bomo sprožili, končna odločitev v naših rokah.«

POSLANEC JANKO VEBER (SD): »Hvala. No, nisem dobil vseh odgovorov, ki so bili zaželeni v prvem delu, predvsem še Nova ljubljanska banka me zanima zakaj je takšno razmerje prisotnosti tujcev v nadzornem svetu in po nekje 12. oziroma 20. decembru zgolj samo še en predstavnik iz Slovenije, bi želel še dodatno pojasnilo s strani predsednika. Naj vas pa spomnim, gospod predsednik, da je recimo Nemčija se zelo odločno uprla, ko je reševala Opel in pravzaprav odkupovala ta delež zato, da ohrani to proizvodnjo, to podjetje, čeprav je bilo v lasti ameriške družbe. In tudi Amerika je podobno ravnala, ko je reševala svoje gospodarstvo, svoje banke. Ni se ozirala na to ali bo mogoče nekdo ji očital, da je ravnala kaj narobe. Reševali so svoje gospodarstvo, reševali so delovna mesta. In mislim, da je vendarle potrebno v tem trenutku na glas povedati, da kakršenkoli program trga dela, ki ga bi lahko Vlada pripravila, v kolikor ne bomo sodelovali z gospodarstvom in jim pomagali, da ohranjajo delovna mesta, nobena reforma tega dela ne bo pomagala. Tako, da tukaj je zelo pomembna odločitev ali bo vlada pomagala Elanu. Povedali ste verjetno. Jaz milim, da ta pritožba bi nesporno morala biti posredovana s strani Vlade, kajti če se bo podjetje pritožilo, je bistveno bolj argumentirana ta pritožba Evropski komisiji, če ta komisija vidi, da podpira to podjetje tudi Vlada. Tako da. Prosim še za pojasnilo pri Novi Ljubljanski banki in korajžno seveda tudi pri ostalih ukrepih.«

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: »Torej iz vprašanja ali bo Vlada pomagala ali ne. Vlada je že pomagala oziroma so slovenski davkoplačevalci pomagali s tem, ko so dali Elanu 10 milijonov evrov. Evropska komisija meni, da je bilo to nezakonito, da je bilo to narejeno mimo pravil in zahteva vračilo denarja. Minister za finance nas je na Kolegiju pred kakšno uro obvestil, da se bo Slovenija pritožila. Torej to ni ali, ampak pomeni, da se bo. Rekel sem pa, da ne moremo garantirati izhoda, ker je to potem stvar sodišča, in da je to nauk, da se naslednjič premisli, da je ta pomoč narejena na ta način, da potem denarja ni treba vračati. Nič nam ne pomaga, če govorimo o tem kako je Nemčija pomagala oplu. Očitno je to naredila na način, ki je skladen z evropsko zakonodajo, evropsko in nacionalno zakonodajo in ji tega denarja ni treba vračati. Enostavno gre za to, da je treba biti pri teh korakih nekoliko premišljen, da se ne dela te korake samo zaradi javnomnenjskega učinka pa zato, da se nekdo pohvali kako je pomagal nekemu podjetju, potem pa je treba denar vračati. Naredi to na ta način, da ima od tega korist podjetje, tudi dolgoročno in da nimajo škode davkoplačevalci. Kar se tiče Nove Ljubljanske banke. Prvič slišim, da naj bi decembra nadzorni svet imel enajst tujcev ali ne vem koliko ste rekli. Vlada o tem ni odločala, nisem bil iz nobene stvari informiran. Čudi me tudi, da imate vi te podatke. Od kje poslancu opozicije podatki, koliko in kdo naj bi bil v nadzornem svetu Ljubljanske banke decembra. Jaz teh podatkov nimam.«

POSLANEC JANKO VEBER (SD): »Hvala za besedo. Proceduralno predlagam, da v skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika, Državni zbor opravi razpravo o resnično neustreznem odgovoru predsednika Vlade na moja vprašanja. Namreč uprava Nove Ljubljanske banke je objavila sklep o sklicu skupščine Nove Ljubljanske banke v Dnevniku, torej v dnevnem časopisu, tako da je prav vsem dostopen ta podatek, da želi sklicati skupščino, na kateri želi imenovati dva nova člana v nadzorni svet, ki sta izrecno navedena, prihajata iz tujine. Tako da, smo si kot opozicija enostavno prebrali časopise in prišli do teh podatkov. Nas pa skrbi, ker je trenutno šestčlanski nadzorni svet in od vseh teh šest članov bo očitno v decembru pravzaprav pet tujcev. To posebej izpostavljamo tudi zaradi tega, ker vemo, da belgijska banka že ta hip glede na svoj delež, ki ga ima v Novi Ljubljanski banki ne izpolnjuje pogojev za to, da bi imela recimo tri predstavnike v nadzornem svetu, kajti njihov delež je premajhen, da jim bi delničarski sporazum to dovoljeval. In seveda, takšna ne zainteresiranost vlade do naše najpomembnejše banke, ki dejansko predstavlja hrbtenico našega gospodarstva in ne nazadnje informacijsko bazo našega gospodarstva, je seveda vprašanje o katerem se moramo v Državnem zboru resnično obsežno in detajlno pogovoriti. Ne dopustno je, da tako prepuščamo slučajnosti Novo Ljubljansko banko in s tem preko prisotnosti tujcev pravzaprav omogočajo, da prav vse informacije o našem gospodarstvu odteka v tujino. Gospod predsednik tudi Elan ta 10 milijonska pomoč je bila s strani države podeljena v času vaše prve vlade leta 2007, tako da ne gre za prejšnjo vlado, ampak gre za pomoč, ki je bila takrat dodeljena s strani takratne vaše vlade. To, kar želim opozoriti je, da bi se vlada resnično čim prej opredelila do tega in resnično zahtevala spremembo odločitve Evropske komisije, če pa že ni mogoča sprememba pa seveda vsaj obročno odplačevanje te potencialno nedovoljene državne pomoči. Glede CIMOS-a pa se mi zdi, da je vprašanje resnično tako ogromno, glede na to, da je odvisnih 3 tisoč delovnih mest v Sloveniji od tega, da za vlado ne bi smel biti nobeden problem dokapitalizacije s strani vlade v višini 8 milijonov evrov, ostalo bodo že ostali lastniki poskušali reševati, vendar to kaže na to, da v bistvu podrejamo ali pa prodajamo, preprodajamo svoje premoženje brez javnih kriterijev. V DZ o tem vprašanju mora opraviti razpravo, da vemo, zakaj gre v Sloveniji - ali za gospodarjenje ali za razprodajo.«

POSLANEC ROMAN JAKIČ (PS): »Gospod Janša, Slovenska ustava pravi, da ima v Sloveniji oblast ljudstvo. Je seveda nima, ker ste oblast z zvijačo pač prilastili poraženci volitev. Ampak tudi če bi sodil svojim lanskim izjavam glede javnomnenjske podpore vlade bi moral danes takoj odstopiti pa ne. Pa ne, ker vam za ljudstvo ni mar, bolj vam je za tiste, ki si želijo razgrabiti še zadnje slovenske fabrike, ki so jih ustvarjali državljani desetletja s trdim delom, tudi tisti državljani, katerih selektivno kršite pravice do zaslužene pokojnine. Ustava tudi pravi, da je Slovenija socialna država, taka kot ste jo začeli oblikovati vi in vaša vlada seveda ne. Vse več je v državi otrok, ki so v šolah lačni in njihovih staršev, ki materialno in finančno pomoč iščejo vse povsod, vi pa jim nabijate selektivne davke, manjšate plače in jih odpuščate medtem ko sami se prehranujete po protokolarnih kosilih, vodite v najetih letalih službeno in seveda privatno in na veliko v državnih firmah zaposlujete svoje sorodnike in prijatelje. Ustava prav tako pravi, da je Slovenija pravna in demokratična država. Še malo pa bo obveljalo cinično vprašanje iz katere pravljičice pa je ta citat. Gospod Janša, kot dolgoletni politik gotovo veste kako v svetu imenujejo republike v katerih oblastniki grobo kršijo z ustavo zaščitene pravice državljanov. V luči vsem znanega pomena spoštovanja pravne države, demokracije, človekovih pravic, državljanskih svoboščin bi od vas seveda želel izvedeti naslednje: Ali dejansko verjamete, da gre pri nedavni izgubi referendumskih podpisov zgolj za nenamerni incident? Ali verjamete, da za to nezaslišano sramoto nista odgovorna ne DZ, ki ga vodi vaš koalicijski partner ne MNZ, ki ga vodi vodilni član vaše lastne stranke? Ali verjamete v preiskavo, v kateri so preiskovalci preiskovalci in v resnici preiskujejo sami sebe? Sli verjamete, da vaši politični cilji opravičujejo prav vsa sredstva, ki jih uporabljate? Ali verjamete, da je demokracija v kateri se z najpomembnejšimi ustavno zaščitnimi pravicami državljanov ravna kot svinja z mehkom, še vedno demokracija? In ali verjamete, da zmorete dovolj politične kulture, da v nastali situaciji prevzamete svoj del odgovornosti za to, kar je objektivno odgovorna vaša koalicija in vaša vlada

ali pa seveda v nasprotnem primeru še vedno lahko verjamete v kredibilnost, legitimnost in integriteto vaše vlade in vaše koalicije.«

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: »Hvala lepa za nekaj vprašanj, sicer je bil nastop kot je to že v navadi pri spoštovanem gospodu Jakiču nekoliko žaljivo ampak o tem ne bi zdaj. Kar se tiče tega jokanja po izgubljeni priložnosti, gospod Jakič, jaz sem sedel tam v poslanski klopi en mesec in sem čakal, da boste sestavili vlado, po volitvah, veliki zmagovalci Ampak niste znali seštevati, niste sestavili vlado, ta koalicija se je sestavila potem, ko je bila to očitno edina alternativa in še vedno je. Jaz lahko jutri odstopim ampak kaj pa bo potem? En mesec bom sedel tam in čakal, da boste sestavili vlado in vam verjetno spet ne bo uspelo, Slovenija se bo pa naprej potapljala. Tako da, počasi bi bil čas, da prenehamo s tem kalimerovstvom in se ukvarjamo z resnimi vprašanji.

Kar se tiče izgubljenih podpisov za referendum, ki so ga zahtevali sindikati, oziroma za referendumsko zahtevo je to škandal. To se ne bi smelo zgoditi, tudi naši izvršilni odbor je to mislim da najostreje obsodil ampak preden se kaže na koga je potrebno ugotoviti kaj se je zgodilo, ugotoviti krivdo in potem tudi terjati odgovornost, sicer je to škandal. Če bi bili mi opozicija in bi nam nekdo izgubil takšne podpise bi ravno tako zahtevali odgovornost in zganjali hrup in mislim, da je to popolnoma jasno, da se to ne bi smelo zgoditi. Enak škandal je kopiranje poslanskih podpisov zato, da se vložita dva referenduma. To je enak škandal ampak se je na to kar pozabilo. Tako da je tukaj potrebno imeti enake vatile in tudi tukaj bi moral kdo prevzeti odgovornost.

Kar se tiče vprašanja ali Vlada dela zato je bila Slovenija pravna, ne samo pravna, bi rekel tudi pravična država in da bi veljala enaka merila za vse pa je odgovor da.«

POSLANEC ROMAN JAKIČ (PS): »No, jaz sem že vajen, da predsednik Vlade diskvalificira na način, da govori o meni ali pa govori o stranki, ne odgovarja pa na konkretna vprašanja. Ampak to je seveda metoda diskvalifikacije in diskreditacije pač znana SDS-u že zadnjih dvajset let. Ampak kljub vsemu v resnici me zanima, ko govorimo, moram reči, da protestiram proti temu da izenačujete ali pa govorite, poskušate zrelativizirati zgodbo, ki zadeva fotokopiranje podpisov z izginulimi podpisi; Oba dva veva na čem stoji ta država, vi ste bili v zaporu jaz pa pred zaporom, ko smo demonstrirali in gradili to državo na spoštovanju človekovih pravic, na spoštovanju državljanjskih svoboščin in izginotje podpisov je ena najbolj nizkotnih stvari, ki se lahko v demokratičnih državah zgodi. In tukaj ni vprašanje koga krivca bomo našli ali bo to generalna sekretarka v Državnem zboru ali nekdo, ki fotokopira pri ministru Gorenaku. Gre za to, da je ugotovljeno, da so izginili, da je nekdo hotel pogoljufati, da so ljudi našli s prsti v marmeladi. In sedaj, ko vemo, da so izginili je padla verodostojnost v državnem inštitucije te države. Je padlo zaupanje državljanov in državljanov do inštitucij. Dajte mi povedati, kako si sedaj predstavlja nekdo, ki je za TEŠ podpisal. Doma razmišlja, ali ga niste slučajno, grdo seveda, "na šajbo vrgli", da ne uporabim kakšnega gršega izraza.«

POSLANEC ROMAN JAKIČ (PS): »Gospod predsednik, seveda, grobo kršite Poslovnik in razlagate nekaj. Jaz sem kot pripombo dal, da je možno, seveda, pod vprašaj postaviti vsako ljudsko iniciativo, ki je bila, v tem primeru seveda, najdena napaka, da je pač ta ljudske iniciativa bila prikrajšana. In zato boste že znali to artikulirati tudi drugače, ne da seveda branite izključno in samo sebe v tem Državnem zboru. Ampak da ne bi bilo nesporazuma, v skladu s drugim odstavkom 246. člena Poslovnika zahtevam razpravo o odgovoru predsednika Vlade oziroma bolj o neodgovorjenih vprašanjih predsednika Vlade o tem, kako namerava zagotoviti, da bodo upravni organi omogočali izvrševanje ustavne pravice do referenduma na konkreten in seveda zakonit način. In, kako misli oprati dobro ime države Slovenije v domači in tuji javnosti po tej referendumski kraji, ki se je zgodila v naši državi.

Naj mi bo dovoljeno, da citiram mojega pokojnega prijatelja in mentorja Škota lorda Rasla Johnstona, ki je rad povedal, da so tri največje laži v kateremkoli jeziku, in sicer: Vlada je tukaj, da vam pomaga, ček je že na pošti in draga, seveda, te bom imel zjutraj še vedno rad. Seveda, obnašanje vaše vlade, še posebej vaša nesocialna politika sta dober dokaz za prva dva primera laži. S to nezaslišano manipulacijo glede referendumskih podpisov pa smo dobili dokaz tudi za tretjo. Pri tem kar se dogaja ne gre za nič drugega kot za navaden in grob nateg državljanov glede spoštovanja njihovih z Ustavo zaščiteneh pravic. Če se komu zdi moj opis stanja pocestniški in vulgaren ima popolnoma prav. Ampak za to, seveda, nisem kriv jaz.«

POSLANKA MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): »Hvala za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljam vladno ekipo, pa tudi naše državljanke in državljane, ki nas danes spremljajo v živo.

Vaša vlada, gospod Janša, si je zastavila jasne cilje in pa pripravila reformne ukrepe za izhod iz gospodarske in pa finančne krize. V Državljski listi trdimo, da v Sloveniji v tem trenutku živimo v izposojenem času. In se strinjamo, da moramo čim prej dati mednarodnim finančnim trgov jasen signal, da smo vredni zaupanja. Ukrepi, ki jih sprejemamo in so neizogibno povezani tudi z znižanjem javne porabe, niso všečni. V soboto so del naših državljanov pognali na ulice. V tem trenutku pa imamo tudi dve pobudi za razpis zakonodajnega referenduma. Naš model referendumske ureditve omogoča lahek dostop do referendumov in slabost takega sistema je povzročanje nestabilnosti, ki pa je v tem trenutku za Slovenijo ključnega pomena.

Zanima me, spoštovani gospod predsednik Vlade, kako vi ocenjujete pobudo pod katero se nas je podpisalo 50 poslancev za spremembo 90. člena Ustave? In, kako vidite referendum v luči sprejemanja reformnih ukrepov. Cilj predloga je, da tudi v Sloveniji naredimo referendum za korektiv predstavniški demokraciji, ki bi se uporabljal v redkih primerih za najpomembnejša družbena vprašanja. In ne nazadnje, kako menite, da bo dejanska izvedba teh referendumov vplivala na predlagane ukrepe in izvedbo dogovora koalicijskih strank za izhod iz krize. Hvala za odgovor.«

PREDSENIK VLADE JANEZ JANŠA: »Hvala lepa za vprašanje. Referendumska ureditev, kot je bila postavljena ob sprejetju slovenske ustave pred 21 leti, je v glavnem temeljila na dobri pozitivni izkušnji iz plebiscita za samostojno Slovenijo in takrat se nihče ni zavedal, da je znotraj te ureditve lahko skritih tudi veliko nevarnosti blokad. Dokler so časi dobri, to ni problem. Ko so časi slabši se to vse bolj odrazi kot problem in to se nam dogaja tudi v tem času.

Do določenih sprememb je prišlo že v našem prejšnjem mandatu. Naj vas spomnim, da je naša prejšnja koalicija v mandatu 2004/2008 uspela doseči s takratno opozicijo dogovor o tem da se briše predhodni zakonodajni referendum, ki je omogočal še bistveno večje blokade in zaplete in da je to predstavljajo korak naprej. Drugi korak naprej se je obetal spomladi, ko smo na vrhu predsednikov parlamentarnih strank dosegli načelno soglasje, da iz referendumskega odločanja izvzamemo zakonodajo, ki ima neposredne učinke na proračun. Takrat so bile vse parlamentarne stranke za to, žal pa nekateri niso držali besede, zato slovenska ustava še vedno ni spremenjena in zaradi tega se srečujemo z nevarnostjo blokade tudi pri ključnih vprašanjih. Brez stabilizacije slovenskega bančnega sistema bo popolnoma vseeno koliko nadzornikov bodo pri Novi Ljubljanski banki, ker pač bančni sistem ne bo funkcioniral. To je bistveno večji problem, ne pa to ali je tam en tujec več ali manj, jaz celo mislim, da bi bili tujci težko slabši od tega, kar smo imeli od doma v teh nadzornih svetih glede na stanje kakršno je. In to ni problem. Problem pa je da je ukrep, ki omogoča, da začne ta vitalni organ vsake ekonomije ponovno dovajati kisik gospodarstvu, da je ta ukrep blokiran in da lahko to ogrozi tudi vse ostale napore. Tudi sicer je zelo težko pojasnjevati našim sogovornikom v evropski družini. Dejstvo, da se mora vlada pravzaprav vsak dan z nekom pogajati, da je minister za finance več na pogajanjih s sindikatom gumarstva, kot pa na sejah vladnih teles. Pravzaprav nihče tega ne razume kako je to možno. V torek po sestanku prijateljev kohezije v Bruslju sem imel tudi bilateralni sestanek s predsednikom grške vlade, ki mi je razlagal kakšne težave imajo v Grčiji,

ko zdaj z veliko zamudo uveljavljajo nekatere ukrepe, ki bi jih morali že zdavnaj. Ko pa sem mu jaz razložil kakšne probleme imamo mi zdaj s temi blokadami, pa mi je dejal, da je doslej mislil, da imajo oni najbolj zakompliciran položaj v Evropi. Tako, da ta vest o tem, da lahko v Sloveniji kdorkoli kadarkoli lahko blokira tudi nujne protikrizne ukrepe, predstavlja za Slovenijo v prihodnosti problem sam po sebi, kar pomeni, da dokler ta problem ne bo odpravljen, tudi če naredimo vse ostalo, kar je zdaj na dnevnem redu in kar je nujno, bo še vedno ležala senca dvoma nad sposobnostjo te države, da reagira pravočasno ko pride kakšna kriza in nad sposobnostjo te države, da se rešuje sama in da ni breme nekoga drugega. Tako, da so tukaj usmerjeni reflektorji in kot bo najkasneje v začetku naslednjega leta, ko bo znana časovnica vseh ostalih držav kdaj bodo implementirale zlato fiskalno pravilo v svojo nacionalno zakonodajo na ustavni ali tej podobni ravni za kar smo tudi mi z ratifikacijo fiskalnega kompakta prevzeli obveznost. Skratka, tako kot bo glede tega vprašanja prišel pritisk ali povpraševanje tudi na nas bo tudi to vprašanje prihajalo v zvezi s spremembo referendumске zakonodaje, tudi če vse ostalo naredimo.

Tako da, to bo v vsakem primeru na mizi, tisti ki se v Državnemu zboru trudite, da tukaj pride do dvotretjinskega soglasja imate vso podporo Vlade in tudi moj apel s tega mesta, da čas hiti in čim prej pridemo do te rešitve ki bo dobra za vse.«

POSLANKA MAG. KATARINA HOČEVAR (DL): »Hvala za ta del odgovora spoštovani predsednik. V Državlanski listi se bojimo, da bi zaradi vseh sprejetih kompromisov te reforme postale brezzobe in da bi samo za nekaj časa odložile bridko soočenje z našim šibkim, javnofinančnim stanjem. Se po vašem mnenju tudi v okviru zakonodaje, ki spada v tako imenovani reformni paket sprejemajo oziroma dopuščajo rešitve in preveliki kompromisi tudi zato, ker se vsi skupaj zavedamo, da je praktično vsaka politična odločitev v Sloveniji lahko podvržena referendumski presoji. Hvala.«

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: »Ja, to je vmesno vprašanje tudi od drugod ga dobivamo, češ kakšna pa bo ta reforma, če se boste z vsemi zmenili in se bodo vsi strinjali s tem. To že samo po sebi vzbuja sum, da ne gre za kakšne velike korake naprej oziroma, da je to potem v tej situaciji pripeljalo do razpleta, ko je že sam dogovor predstavljen kot uspeh, vsebina se pa nič ne spremeni. Ta nevarnost seveda obstaja. Vlada se tega zaveda, ne bo pa tej nevarnosti podlegla. Tudi zaradi tega, ker je Slovenija od leta 2009 v mehanizmu presežnega proračunskega primanjkljaja. To kar mi zdaj delamo je že prejšnja vlada nekajkrat obljubila našim partnerjem, ki nam posojajo denar ali s katerimi smo kakor koli drugače v Evropi povezani in tukaj obstaja seveda tudi zunanja kontrola. Če mi zdaj zaradi tega, da ne bo referendumске blokade popustimo na celi črti bomo lahko slavili samo en teden, potem pa bo prišla kruta realnost.

Tako da, cilj je, da se dogovorimo glede vsebinskih korakov ki jih je potrebno narediti prej. Do mnogih ciljev pa seveda vodijo različne poti in tukaj je manevrski prostor za usklajevanja in za koordinacijo in tako naprej in na nekaterih področjih smo prišli dokaj daleč. Ne bo pa Vlada pristala na dogovor zaradi tega, da bi prišlo do dogovora na popolne spremembe konceptov, kot je bilo to predlagano recimo pri Zakonu o sanaciji bančnega sistema, ki smo ga uskladili z vsemi mednarodnimi institucijami. Zdaj pa sindikat gumarske industrije ni s tem zadovoljen in želi popolnoma drug koncept kot da bi slovenski plačevalci imeli polne žepe denarja, da bodo stalno dokapitalizirali slovenske banke tukaj ne bo odstopanja, tudi če bo prišlo do nadaljnjih blokad bo morale odločati Ustavno sodišče. Če bodo šle stvari tudi preko Ustavnega sodišča potem je seveda Slovenija preko roba in naslednje leto bomo odločali o istih stvareh s tem, da bo verjetno najvišje na tej prioritetni lestvici ravno odprava blokad, ki zdaj onemogočajo hiter izhod iz krize.«

